

Flerårige blomsterstriper

– et verktøy til bedre skadedyrkontroll i epledyrking

Honningurt er en aktuell art i blomsterstriper. Slike tiltak for å øke pollineringen og gi en tilleggsverdi ved at forbrukere og turister opplever det som positivt. Foto: Frødis Lindén, Fylkesmannen i Vestland.

Blomsterstriper i åkerlandskapet har den siste tiden fått et oppsving og mye oppmerksomhet. Ei fylldig blomsterstripe vil være attraktivt for en rekke insekter, spesielt viktige pollinatorer. I frukthagen vil blomsterstriper også kunne ha en viktig funksjon for nyttedyr i fruktproduksjonen.

Tekst: Grete Lene Serikstad, NORSØK

I det internasjonale prosjektet EcoOrchard har forskere, rådgivere og epledyrkere i ni europeiske land utviklet metoder for bruk av blomsterplanter i økologisk epledyrking for å tiltrekke naturlige fiender. Utpøvinger og registreringer har vært utført hos profesjonelle epledyrkere. Prosjektet har bla. utviklet et temahefte som beskriver bruk av blomsterstriper. Dette heftet er oversatt til norsk og bearbeidet for norske forhold av Susanne Friis Pedersen og Grete Lene Serikstad i NORSØK. De har fått hjelp av bl.a. fruktrådgivere i NLR.

Undersøkelser viser at antall nyttedyr øker med større biologisk mangfold i frukthagen. Dette kan bidra til å forebygge skadedyrangrep. Å dyrke blomsterstriper mellom treradene tiltrekker naturlige fiender til flere av de viktigste skadegjørerne. Blomsterstriper i eplehagen bidrar med mat og beskyttelse for nyttedyr som mariehøne, gulløye, blomsterfluer, saksedyr, snylteveps, nebbteger og bladteger. Edderkopper har også nytte av blomsterstriper.

Som voksne lever nyttedyra bl.a. av nektar og pollen. Tilgang på blomsterplanter i frukthagen vil derfor fremme bestanden av nyttedyr gjennom hele sesongen ved at voksne individer får tilgang på mat og skjul. Det er f.eks. påvist at blomsterstriper kan øke bestanden av bladluspisende mariehøner og nebbteger. Slike blomsterstriper kan også øke antallet av saksedyr og rovbiller, fordi det gir dem flere skjulesteder. Disse spiser bl.a. larver av epleviklere. Snylteveps parasitterer bl.a. viklere, men vil som voksne ha nytte av maten blomsterstripen kan gi dem.

Bestanden av nyttedyr trenger tid på å etablere seg. I praksis betyr det at effekten av tiltakene vil øke over år og at det er i flerårige kulturer tiltakene vil ha best virkning.

Anbefalingene i heftet bygger på erfaringer fra forskning og praksis i flere europeiske land, bla. Sverige og Danmark. Bruk av blomsterstriper i norske frukthager er foreløpig svært begrenset. Blomsterstriper

inne i selve frukthagen er spesielt nyttig på store arealer. Blomsterplanter i kanten av frukthagen, på vendeteiger eller i tilknytning til kjøreveier kan være mer aktuelle på mindre arealer. Vegetasjonen rundt og i eventuelle randsoner er også viktig for biodiversiteten inne i frukthagen. Kunnskap om og tilpasning til lokale forhold er nødvendig for å oppnå en effekt som er god nok til å forsvare kostnader og arbeidstid brukt på å øke biodiversiteten i fruktdyrkinga.

Litteratur

- Pfiffner, L. m.fl. «Flerårige blomsterstriper – et verktøy til bedre skadedyrkontroll i epledyrking» NORSØK Faginfo nr. 4, 2019
- Serikstad, G.L. "Biodiversitet som støtte i fruktdyrkinga". Norsk Frukt og Bær nr. 6 2017. 12-14.

Ved å scanne QR-koden kommer du rett til en utskriftsvennlig versjon av heftet om bruk av blomsterstriper som ligger på nett.

